

1868 год. съ изнесли почти за $3\frac{1}{2}$ мил. лири опіумъ, и за 2 мил. суровъ копринъ. Въ сѫщъ-тѣ годинѣ съ внесли за 2 мил. л. опіумъ, за $1\frac{1}{2}$ мил. памучни работи и за 700.000 лири — въльнени; $\frac{7}{8}$ отъ внесено-то ся пада на Англіј и на колони-тѣ ї; въ изнасяніе-то сѫщо главно участіе, пріема Англія, какъ-то и С. Америка. Внасяніе-то става повече-то презъ пристанища Шанхай и Кантонъ; изнасяніе-то презъ други-тѣ портове. (Виж. приб. нум. 7).

Господарственна парлдба. Жители-тѣ на Сѫщій Китай ся раздѣлятъ на два класса: служащи или мандарини и неслужащи (земледѣлци, занаятчии и търговци). Впрочемъ, какъ-то най първия мандаринъ, кога изгуби място-то си, влиза въ рѣдъ-тѣ на прости-тѣ граждане, тѣй и най послѣднія занаятчія може да достигне званіе мандаринъ. Предъ законъ-тѣ всички съ равни: съкій Китаецъ за преступленіе може да биде наказанъ съ бамбука (дърво) по крака. Само императоръ-тѣ стои по високо отъ всички-тѣ закони; той самъ издава закони и ги развали кога ще и ся распорѣжда съ животъ-тѣ и смърть-тѣ на подданици-тѣ си.

Градове: Пекинъ, т. е. съверна столица, близо до р. Нейхо, въ провинції Печели, т. е. съверна, главенъ градъ на всичко-то царство. *)

Нанкинъ, т. е. южна столица, на р. Янъ-тсе-Кіангъ, прочутъ между Китайци-тѣ къто за единъ отъ най добри-тѣ градове на свѣтъ-тѣ. Центръ на китайскѣ-тѣ промишленность и ученоство; прочутъ съ библиотеки-тѣ си, съ книжарници, съ типографии, сѫщо съ тушъ, съ коприняни стоки, съ искусственни цвѣти и пр.

Кантонъ, при устие-то на Си-Кіангъ, забелѣжителенъ къто главенъ градъ въ най богатѣ-тѣ провинції на южній Китай, къто пръвъ търговски градъ въ Азіј, и къто единъ отъ най многолюдни-тѣ ($1\frac{1}{4}$ мил. жит.). Твърдѣ добъръ морски портъ. **)

*) Състои отъ сѫщія градъ, 29 килом. околоврѣсть, и отъ 12 предградія. Улицы-тѣ му съ тѣсни, непостлани, кални и прашни. Всички-тѣ къщія съ на единъ катъ, съ прозорци къмъ дворъ-тѣ, съ исключеніе на магазинъ-тѣ. Между зданія-та е забелѣжителенъ палатъ-тѣ на императоръ-тѣ (около 5 кил. околоврѣсть), кой-то състои собственно отъ много отдѣлни зданія, забиколени съ градини.

**) Кантонъ си отличава съ голѣмо разнообразіе на народонаселение-то си, тукъ ся стичатъ представители отъ всички-тѣ народности на свѣтъ-тѣ, отъ всички-тѣ язици и вѣроисповѣданія. По гръмадностъ-тѣ на търговски-тѣ дѣла, този градъ представи едно отъ най забелѣжителни-тѣ мяста за да работи човѣкъ за свой поминъкъ.